

SERVICE PUBLIC FEDERAL
SECURITE SOCIALE

[2023/200553]

19 JANVIER 2023. — Arrêté royal modifiant l'article 64 de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, relatif au cumul d'une pension de survie dans le régime des travailleurs salariés avec des revenus professionnels

RAPPORT AU ROI

Sire,

Le projet d'arrêté royal que j'ai l'honneur de soumettre à la signature de votre Majesté a pour but de faire des modifications dans l'article 64 de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, et ce, en matière de cumul d'une pension de survie dans le régime des travailleurs salariés avec des revenus professionnels.

1. Objet de l'arrêté royal:

La règle de cumul des revenus professionnels autorisés actuelle dans le régime de pension des travailleurs salariés pour les ayants droit de moins de 65 ans avec des enfants à charge, bénéficiaires d'uniquement une seule ou plusieurs pensions de survie, est perçue comme trop stricte si la personne concernée a plusieurs enfants à charge. Par conséquent, cette règle est assouplie tant pour les bénéficiaires qui ont un seul enfant à charge que pour les bénéficiaires qui ont plusieurs enfants à charge.

En outre, l'assouplissement n'est pas seulement positif pour le bénéficiaire de la pension de survie lui-même, mais il permet également de remédier à la pénurie sur le marché du travail.

Des mesures similaires seront prises dans les régimes de pension des travailleurs indépendants et du secteur public.

Par ailleurs, le présent arrêté comprend également une harmonisation du régime de pension des travailleurs salariés avec le régime de pension du secteur public.

2. Commentaires des articles :

L'article 1er adapte l'article 64, § 3, alinéa 2, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 précité en matière de cumul d'une pension de survie avec des revenus professionnels.

Tout d'abord, une modification est apportée à la quatrième phrase de cet alinéa 2, qui harmonise le moment où les conditions « d'enfant à charge » doivent être remplies avec la règle en vigueur, à ce sujet, dans le régime de pension du secteur public.

Actuellement, l'article 55ter de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 précité prévoit déjà la manière dont la charge de l'enfant peut être prouvée.

Dans le régime de pension des travailleurs salariés, la preuve de la charge de l'enfant doit - en vertu de l'article 64, § 3, alinéa 2, quatrième phrase, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 précité - être apportée au 1er janvier de l'année civile concernée tandis que, dans le régime de pension du secteur public, il suffit d'apporter la preuve de la charge de l'enfant à n'importe quel moment de l'année civile concernée.

Ainsi, cette modification harmonise à cet égard le régime de pension des travailleurs salariés avec le régime de pension du secteur public.

En outre, une modification est apportée à la cinquième phrase de l'article 64, § 3, alinéa 2, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 en ce qui concerne la majoration du plafond pour le bénéficiaire de pension d'une survie qui a la charge d'un enfant.

Cette modification a pour effet qu'à partir de l'année civile 2023, une règle de cumul plus clémente sur les revenus professionnels autorisés sera appliquée aux bénéficiaires d'exclusivement une seule ou plusieurs pensions de survie pour les années civiles précédant l'année civile au cours de laquelle ils atteignent l'âge de 65 ans lorsqu'ils ont un ou plusieurs enfants à charge.

L'augmentation actuelle de la limite de cumul pour enfants à charge équivaut, pour les bénéficiaires d'une seule ou de plusieurs pensions de survie, quel que soit le nombre d'enfants, à un forfait de 4.406,40 EUR pour les revenus professionnels en tant que travailleur salarié et de 3.525,12 EUR pour les revenus professionnels en tant que travailleur indépendant.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
SOCIALE ZEKERHEID

[2023/200553]

19 JANUARI 2023. — Koninklijk besluit tot wijziging van artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, betreffende de cumulatie van een overlevingspensioen in de werknemersregeling met beroepsinkomsten

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het ontwerp van koninklijk besluit waarvan ik de eer heb het ter ondertekening aan Uwe Majesteit voor te leggen, heeft als doel om wijzigingen aan te brengen aan artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers en dit inzake de cumulatie van een overlevingspensioen in de werknemersregeling met beroepsinkomsten.

1. Opzet van het koninklijk besluit:

De huidige cumulatieregeling in de pensioenregeling van de werknemers inzake toegelaten beroepsinkomsten voor rechthebbenden jonger dan 65 jaar met kinderlast die uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen genieten, wordt als te streng ervaren indien de betrokkene meerdere kinderen ten laste heeft. Daarom wordt deze regeling versoepeld, zowel voor rechthebbenden die één kind ten laste hebben als voor rechthebbenden die meerdere kinderen ten laste hebben.

De versoepeling is bovendien niet enkel positief voor de rechthebbende op het overlevingspensioen zelf, maar komt tevens tegemoet aan de schaarste op de arbeidsmarkt.

Vergelijkbare maatregelen zullen worden genomen in de pensioenregeling van de zelfstandigen en van de overheidssector.

Bovendien omvat dit ontwerp ook een harmonisering van de pensioenregeling van de werknemers met de pensioenregeling van de overheidssector.

2. Artikelsgewijze bespreking :

Artikel 1 past het artikel 64, § 3, tweede lid, van het voormelde koninklijk besluit van 21 december 1967 aan inzake de cumulatie van overlevingspensioen met beroepsinkomsten.

Allereerst wordt een wijziging aangebracht aan de vierde zin van dit tweede lid, waardoor het ogenblik waarop de voorwaarden van "kind ten laste" vervuld moeten zijn, geharmoniseerd wordt met de regel die terzake van toepassing is in de pensioenregeling van de overheidssector.

Momenteel voorziet artikel 55ter van het voormelde koninklijk besluit van 21 december 1967 reeds op welke wijze de kinderlast kan bewezen worden.

De toestand van kinderlast moet in de pensioenregeling van de werknemers - krachtens artikel 64, § 3, tweede lid, vierde zin, van het voormelde koninklijk besluit van 21 december 1967 - bewezen worden op 1 januari van het beschouwde kalenderjaar, terwijl het in de pensioenregeling van de overheidssector volstaat om kinderlast te bewijzen op om het even welk ogenblik van het beschouwde kalenderjaar.

Door deze wijziging wordt de pensioenregeling van de werknemers op dit vlak geharmoniseerd met de pensioenregeling van de openbare sector.

Daarnaast wordt een wijziging aangebracht aan de vijfde zin van artikel 64, § 3, tweede lid van het koninklijk besluit van 21 december 1967, wat betreft de verhoging van het grensbedrag voor de rechthebbende op een overlevingspensioen met kinderlast.

Deze wijziging heeft als gevolg dat vanaf het kalenderjaar 2023, een soepelere cumulatieregeling inzake toegelaten beroepsinkomsten zal worden toegepast op rechthebbenden op uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen voor de kalenderjaren vóór het kalenderjaar waarin zij de leeftijd van 65 jaar bereiken wanneer zij één of meerdere kinderen ten laste hebben.

De huidige verhoging van de cumulatiegrens wegens kinderlast bedraagt, voor rechthebbenden op uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen, ongeacht het aantal kinderen, een forfaitair bedrag van 4.406,40 EUR voor beroepsinkomsten als werknemer en 3.525,12 EUR voor beroepsinkomsten als zelfstandige.

Pour les revenus à partir de l'année civile 2023, l'augmentation de la limite de cumul pour un enfant à charge sera de 8.812,80 EUR pour des revenus professionnels comme travailleur salarié et de 7.050,24 EUR pour des revenus professionnels comme travailleur indépendant. Pour chaque enfant à charge supplémentaire, une majoration de la limite de cumul de 4.406,40 EUR en plus sera attribuée pour des revenus professionnels comme travailleur salarié et de 3.525,12 EUR pour des revenus professionnels comme travailleur indépendant.

Exemple :

La limite annuelle de cumul sur les revenus professionnels en tant que travailleur salarié pour un bénéficiaire d'exclusivement une ou plusieurs pensions de survie avec deux enfants à charge s'élève actuellement à 22.032,00 EUR (17.625,60 EUR + 4.406,40 EUR de majoration pour enfants à charge; il s'agit des montants de base non indexés, tels qu'ils sont en vigueur au 1er janvier 2013).

A l'index en vigueur au 1er janvier 2022, il s'agit d'un montant de 25.127,00 EUR (20.102,00 EUR + 5.025,00 EUR).

À partir de l'année civile 2023, la limite annuelle de cumul des revenus professionnels en tant que travailleur salarié pour ce bénéficiaire s'élèvera à 30.844,80 EUR (17.625,60 EUR + 8.812,80 EUR + 4.406,40 EUR; montants de base non indexés, tels qu'ils sont en vigueur au 1er janvier 2013).

A l'index en vigueur au 1er janvier 2022 il s'agit d'un montant de 35.177,00 EUR, soit 20.102,00 EUR + 10.050,00 EUR + 5.025,00 EUR.

À la demande du Conseil d'Etat, dans son avis 72.630/1 du 23 décembre 2022, la justification de l'instauration de la différence de traitement entre titulaires à une pension de survie de moins de 65 ans et titulaires de plus de 65 ans est intégrée dans le rapport au Roi.

« Il s'agit de deux catégories différentes de titulaires de droits :

1) Veufs/veuves de moins de 65 ans :

Ils font partie de la population active, ne peuvent prétendre qu'à la pension de survie et se constituer une pension de retraite propre (sinon il n'y aurait pas de cumul avec les revenus professionnels).

L'objectif est d'atteindre le taux d'emploi le plus élevé possible dans cette tranche d'âge et de maximiser les possibilités d'emploi, la préservation du bien-être et la (constitution de la pension).

Les montants limites actuels apparaissent trop bas, certainement pour les personnes ayant plusieurs enfants à charge. Le projet présenté répond à ce besoin et évite que ces personnes soient contraintes de réduire leur emploi pour maintenir leur pension de survie. En outre, l'augmentation du montant leur garantit également un cumul de pension plus élevé (pour leur propre pension de retraite).

2) Veufs/veuves âgés de 65 ans ou plus :

Dans la plupart des cas, ils bénéficient non seulement d'une pension de survie mais aussi d'une pension de retraite et ont donc, en réalité, déjà la possibilité de gagner un revenu supplémentaire illimité (grâce à leur pension de retraite).

Ceux qui ne bénéficient pas d'une pension de retraite n'ont soit jamais travaillé avant l'âge de 65 ans (et n'ont donc jamais constitué de pension de retraite), soit ont quand même travaillé (et constitué une pension de retraite) mais ont choisi de ne pas encore toucher cette pension de retraite.

Il s'agit donc d'une catégorie fondamentalement différente de la première, à laquelle des règles différentes peuvent donc s'appliquer. Il convient de noter [que] la limite de cumul pour cette catégorie est déjà considérablement plus élevée et qu'une différence n'apparaît qu'à partir du deuxième enfant à charge. »

L'article 2 fixe la date d'entrée en vigueur de l'arrêté royal au 1er janvier 2023 et s'applique donc pour la première fois aux revenus professionnels afférents à l'année civile 2023.

J'ai l'honneur d'être,

Sire,
de Votre Majesté,
le très respectueux
et très fidèle serviteur,
La Ministre des Pensions,
K. LALIEUX

Voor de inkomsten vanaf het kalenderjaar 2023 zal de verhoging van de cumulatiegrens voor één kind ten laste 8.812,80 EUR bedragen voor beroepsinkomsten als werknemer en 7.050,24 EUR voor beroepsinkomsten als zelfstandige. Voor elk bijkomend kind ten laste zal een bijkomende verhoging van de cumulatiegrens van 4.406,40 EUR worden toegekend voor beroepsinkomsten als werknemer en van 3.525,12 EUR voor beroepsinkomsten als zelfstandige.

Voorbeeld :

De jaarlijkse cumulatiegrens inzake beroepsinkomsten als werknemer voor een rechthebbende op uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen met 2 kinderen ten laste bedraagt momenteel 22.032,00 EUR (17.625,60 EUR + 4.406,40 EUR verhoging voor kinderen ten laste; het gaat om de nog niet geïndexeerde basisbedragen, zoals ze van kracht zijn op 1 januari 2013).

Aan het indexcijfer van toepassing op 1 januari 2022 gaat dit om een bedrag van 25.127,00 EUR (20.102,00 EUR + 5.025,00 EUR)

Vanaf het kalenderjaar 2023 zal de jaarlijkse cumulatiegrens inzake beroepsinkomsten als werknemer voor deze rechthebbende 30.844,80 EUR belopen (17.625,60 EUR + 8.812,80 EUR + 4.406,40 EUR; niet geïndexeerde basisbedragen, zoals ze van kracht zijn op 1 januari 2013).

Aan het indexcijfer van toepassing op 1 januari 2022 gaat dit om een bedrag van 35.177,00 EUR, ofwel 20.102,00 EUR + 10.050,00 EUR + 5.025,00 EUR.

Op vraag van de Raad van State, in zijn advies 72.630/1 van 23 december 2022, wordt de verantwoording van de invoering van het verschil in behandeling tussen gerechtigden op een overlevingspensioen die jonger zijn dan 65 jaar, en gerechtigden die ouder zijn dan 65 jaar opgenomen in het verslag aan de Koning.

"Het gaat om twee verschillende categorieën van rechthebbenden:

1) Weduwen/Weduwnaars van minder dan 65 jaar:

Zij maken deel uit van de actieve beroepsbevolking, kunnen enkel een beroep doen op het overlevingspensioen en bouwen een eigen rustpensioen op (anders zou er geen cumul met beroepsinkomsten zijn).

Het opzet is om in deze leeftijdscategorie een zo hoog mogelijke tewerkstellingsgraad te realiseren en de mogelijkheden tot werk, behoud van welvaart en (pensioenopbouw) maximaal te garanderen.

De huidige grensbedragen blijken te laag, zeker voor personen met meerdere kinderen ten laste. Het voorgelegde ontwerp komt hieraan tegemoet en verhindert dat deze personen noodgedwongen hun tewerkstelling zouden moeten verminderen om hun overlevingspensioen te kunnen behouden. De verhoging van het bedrag garandeert hen overigens ook een hogere pensioenopbouw (voor het eigen rustpensioen).

2) Weduwen/Weduwnaars van 65 jaar of ouder:

Zij genieten in de meeste gevallen niet alleen een overlevingspensioen maar ook een rustpensioen en hebben dus in realiteit meestal reeds de mogelijkheid om onbeperkt bij te verdienen (dankzij hun rustpensioen).

Diegenen die geen rustpensioen genieten, hebben ofwel vóór de leeftijd van 65 jaar nooit gewerkt (en dus nooit een rustpensioen opgebouwd), ofwel toch gewerkt (en een rustpensioen opgebouwd) maar verkiezen om dit rustpensioen nog niet op te nemen.

Dit is dus een fundamenteel andere categorie dan de eerste, waarvoor dus andere regels kunnen gelden. Hierbij dient opgemerkt [dat] de cumulatiegrens voor deze categorie reeds aanzienlijk hoger ligt en dat er pas een verschil ontstaat vanaf het tweede kind ten laste."

Artikel 2 legt de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit vast op 1 januari 2023 en is dus een eerste maal van toepassing op de beroepsinkomsten met betrekking tot het kalenderjaar 2023.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe Majesteit,
de zeer eerbiedige
en zeer getrouwe dienaar,
De Minister van Pensioenen,
K. LALIEUX

CONSEIL D'ÉTAT

section de législation

Avis 72.630/1 du 23 décembre 2022 sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'article 64 de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, relatif au cumul d'une pension de survie dans le régime des travailleurs salariés avec des revenus professionnels'

Le 28 novembre 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre des Pensions à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'article 64 de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, relatif au cumul d'une pension de survie dans le régime des travailleurs salariés avec des revenus professionnels'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 15 décembre 2022. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Inge VOS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Lennart NIJS, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 23 décembre 2022.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet d'assouplir la règle de cumul des revenus professionnels autorisés dans le régime de pension des travailleurs salariés pour les ayants droit de moins de 65 ans bénéficiant uniquement d'une seule ou de plusieurs pensions de survie et ayant des enfants à charge. À cet effet, le projet vise à apporter un certain nombre de modifications à l'article 64, § 3, alinéa 2, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 'portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés'. Ainsi, d'une part, le texte en projet relève considérablement le plafond de cumul pour les ayants droit avec un seul enfant à charge et, d'autre part, il prévoit une hausse du plafond par enfant à charge supplémentaire. Il est aussi prévu que la charge de l'enfant peut être démontrée dans le courant de l'année civile et qu'il ne faut plus satisfaire à cette condition dès le 1er janvier (article 1er). L'intention est de fixer l'entrée en vigueur du régime en projet au 1er janvier 2023 (article 2).

3. L'arrêté royal en projet trouve son fondement juridique dans l'article 25, alinéa 1er, de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 'relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés', visé au premier alinéa du préambule. Cette disposition habilite le Roi, entre autres, à déterminer les cas et les conditions dans lesquels une activité professionnelle peut être exercée avec maintien de la pension de retraite et de survie.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

4. Comme l'a confirmé le délégué, l'arrêté royal en projet a fait l'objet d'une délibération en Conseil des ministres, bien que l'article 25, alinéa 1er, de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 ne la prescrive pas. Il faudrait néanmoins, à la fin du préambule du projet, compléter la formule de proposition comme suit : " Sur la proposition du Ministre des Pensions et de l'avis des Ministres qui en ont délibéré en Conseil, ».

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

Advies 72.630/1 van 23 december 2022 over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, betreffende de cumulatie van een overlevingspensioen in de werknemersregeling met beroepsinkomsten'

Op 28 november 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Pensioenen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, betreffende de cumulatie van een overlevingspensioen in de werknemersregeling met beroepsinkomsten'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 15 december 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lennart NIJS, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 23 december 2022.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe om de cumulatieregeling in de pensioenregeling voor werknemers te versoepelen op het vlak van de toegelaten beroepsinkomsten voor rechthebbenden jonger dan 65 jaar die slechts één of meer overlevingspensioenen genieten en kinderen ten laste hebben. Daartoe beoogt het ontwerp een aantal wijzigingen aan te brengen in artikel 64, § 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 21 december 1967 'tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers'. Zo wordt, enerzijds, het cumulatieplafond voor rechthebbenden met één kind ten laste aanzienlijk verhoogd en wordt, anderzijds, in een verhoging van het plafond per bijkomend kind ten laste voorzien. Ook wordt bepaald dat de kinderlast gedurende de loop van het kalenderjaar kan worden aangetoond en dat niet langer reeds op 1 januari aan deze voorwaarde voldaan moet zijn (artikel 1). Het is de bedoeling om de ontworpen regeling op 1 januari 2023 in werking te laten treden (artikel 2).

3. Het ontworpen koninklijk besluit vindt rechtsgrond in het in het eerste lid van de aanhef vermelde artikel 25, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 'betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers'. Deze bepaling machtigt de Koning onder meer om de gevallen en de voorwaarden te bepalen waaronder beroepsarbeid kan worden geleverd met behoud van het rust- en overlevingspensioen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Zoals door de gemachtigde werd bevestigd, werd over het ontworpen koninklijk besluit overleg gepleegd in de Ministerraad, ook al schrijft artikel 25, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 geen dergelijk overleg voor. Niettemin zou aan het einde van de aanhef van het ontwerp de formule van voordracht moeten worden aangevuld als volgt: "Op de voordracht van de Minister van Pensioenen en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,".

Article 1er

5.1. Les nouvelles règles de cumul qui découlent de l'article 1er du projet créent un certain nombre de différences de traitement. En effet, elles ne valent que pour les bénéficiaires de moins de 65 ans pouvant prétendre exclusivement ^[1] à une seule ou à plusieurs pensions de survie. À cet égard, l'augmentation est fonction de la charge de famille, le montant de l'augmentation pour le premier enfant étant deux fois plus élevé. Ce faisant, la limite de cumul pour les titulaires ayant un seul enfant à charge est, proportionnellement, augmentée davantage que pour les titulaires ayant plusieurs enfants à charge.

5.2. Comme la section de législation du Conseil d'État l'a déjà observé à maintes reprises, la législation en matière de pensions établit nécessairement des différences de traitement et la fixation des critères sur lesquels se fondent ces différences de traitement repose sur le large pouvoir d'appréciation reconnu au législateur ^[2]. Tant les dispositions établissant ces différences de traitement que celles qui traitent de manière identique des situations différentes doivent toutefois être susceptibles de justification objective et raisonnable au regard des articles 10 et 11 de la Constitution. L'auteur du projet doit dès lors être en mesure de justifier, au regard des principes constitutionnels d'égalité et de non-discrimination, toutes les dispositions du projet qui établissent une différenciation de traitement ou qui traitent de manière égale des situations différentes.

5.3. La distinction entre ayants-droit à une pension de survie de moins de 65 ans et ayants-droit de plus de 65 ans repose sur un critère objectif. L'auteur du projet devra toutefois veiller également à ce que l'instauration de la différence de traitement de catégories d'ayants droit soit raisonnablement et adéquatement justifiée. À cet égard, le délégué a communiqué ce qui suit :

" Het gaat om twee verschillende categorieën van rechthebbenden:

1) Weduwen/Weduwnaars van minder dan 65 jaar:

Zij maken deel uit van de actieve beroepsbevolking, kunnen enkel een beroep doen op het overlevingspensioen en bouwen een eigen rustpensioen op (anders zou er geen cumul met beroepsinkomsten zijn).

Het opzet is om in deze leeftijdscategorie een zo hoog mogelijke tewerkstellingsgraad te realiseren en de mogelijkheden tot werk, behoud van welvaart en (pensioenopbouw) maximaal te garanderen.

De huidige grensbedragen blijken te laag, zeker voor personen met meerdere kinderen ten laste. Het voorgelegde ontwerp komt hieraan tegemoet en verhindert dat deze personen noodgedwongen hun tewerkstelling zouden moeten verminderen om hun overlevingspensioen te kunnen behouden. De verhoging van het bedrag garandeert hen overigens ook een hogere pensioenopbouw (voor het eigen rustpensioen).

2) Weduwen/Weduwnaars van 65 jaar of ouder:

Zij genieten in de meeste gevallen niet alleen een overlevingspensioen maar ook een rustpensioen en hebben dus in realiteit meestal reeds de mogelijkheid om onbepaald bij te verdienen (dankzij hun rustpensioen).

Diegenen die geen rustpensioen genieten, hebben ofwel vóór de leeftijd van 65 jaar nooit gewerkt (en dus nooit een rustpensioen opgebouwd), ofwel toch gewerkt (en een rustpensioen opgebouwd) maar verkiezen om dit rustpensioen nog niet op te nemen.

Dit is dus een fundamenteel andere categorie dan de eerste, waarvoor dus andere regels kunnen gelden. Hierbij dient opgemerkt [dat] de cumulatiegrens voor deze categorie reeds aanzienlijk hoger ligt en dat er pas een verschil ontstaat vanaf het tweede kind ten laste."

Mieux vaudrait intégrer cette justification dans le rapport au Roi.

6. Lors du remplacement des montants visé à l'article 1er, 2°, du projet, il faudra veiller à ce que l'on se base sur les montants actuellement en vigueur, mentionnés dans la cinquième phrase de l'article 64, § 3, alinéa 2, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967. La question se pose de savoir si, à cet égard, les adaptations des montants concernés, apportées par l'article 1er de l'arrêté ministériel du 13 décembre 2021 'portant adaptation des montants annuels visés à l'article 64, § 2 et 3, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés', ont été suffisamment prises en compte.

Artikel 1

5.1. De nieuwe cumulatierregels die voortvloeien uit artikel 1 van het ontwerp, creëren een aantal verschillen in behandeling. Zij gelden immers enkel voor de gerechtigden op uitsluitend één of meer overlevingspensioenen die jonger zijn dan 65 jaar. Daarbij staat de verhoging in functie van de gezinslast, waarbij het bedrag van de verhoging voor het eerste kind dubbel zo hoog is. Op die manier wordt de cumulgrens voor gerechtigden met één kind ten laste verhoudingsgewijs meer verhoogd dan voor gerechtigden die meer kinderen ten laste hebben.

5.2. Zoals reeds meermaals door de afdeling Wetgeving van de Raad van State is opgemerkt, brengt de regelgeving inzake pensioenen noodzakelijkerwijs verschillen in behandeling met zich mee en kunnen de criteria waarop die verschillen in behandeling berusten, vastgesteld worden krachtens de ruime beoordelingsbevoegdheid die aan de regelgever is toegekend. ^[2] Zowel de bepalingen waarbij die verschillen in behandeling in het leven worden geroepen als die waarbij verschillende situaties op dezelfde manier behandeld worden, moeten evenwel objectief en redelijk verantwoord kunnen worden in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. De steller van het ontwerp moet bijgevolg in staat zijn om alle bepalingen van het ontwerp waarbij een verschil in behandeling tot stand wordt gebracht of waarbij verschillende situaties op dezelfde wijze worden behandeld, te verantwoorden in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet discriminatie.

5.3. Het onderscheid tussen gerechtigden op een overlevingspensioen die jonger zijn dan 65 jaar, en gerechtigden die ouder zijn dan 65 jaar, berust op een objectief criterium. De steller van het ontwerp zal er evenwel ook over moeten waken dat voor de ingevoerde verschillende behandeling van categorieën van gerechtigden een afdoende redelijke verantwoording voorhanden is. Wat dat betreft, deelde de gemachtigde het volgende mee:

"Het gaat om twee verschillende categorieën van rechthebbenden:

1) Weduwen/Weduwnaars van minder dan 65 jaar:

Zij maken deel uit van de actieve beroepsbevolking, kunnen enkel een beroep doen op het overlevingspensioen en bouwen een eigen rustpensioen op (anders zou er geen cumul met beroepsinkomsten zijn).

Het opzet is om in deze leeftijdscategorie een zo hoog mogelijke tewerkstellingsgraad te realiseren en de mogelijkheden tot werk, behoud van welvaart en (pensioenopbouw) maximaal te garanderen.

De huidige grensbedragen blijken te laag, zeker voor personen met meerdere kinderen ten laste. Het voorgelegde ontwerp komt hieraan tegemoet en verhindert dat deze personen noodgedwongen hun tewerkstelling zouden moeten verminderen om hun overlevingspensioen te kunnen behouden. De verhoging van het bedrag garandeert hen overigens ook een hogere pensioenopbouw (voor het eigen rustpensioen).

2) Weduwen/Weduwnaars van 65 jaar of ouder:

Zij genieten in de meeste gevallen niet alleen een overlevingspensioen maar ook een rustpensioen en hebben dus in realiteit meestal reeds de mogelijkheid om onbepaald bij te verdienen (dankzij hun rustpensioen).

Diegenen die geen rustpensioen genieten, hebben ofwel vóór de leeftijd van 65 jaar nooit gewerkt (en dus nooit een rustpensioen opgebouwd), ofwel toch gewerkt (en een rustpensioen opgebouwd) maar verkiezen om dit rustpensioen nog niet op te nemen.

Dit is dus een fundamenteel andere categorie dan de eerste, waarvoor dus andere regels kunnen gelden. Hierbij dient opgemerkt [dat] de cumulatiegrens voor deze categorie reeds aanzienlijk hoger ligt en dat er pas een verschil ontstaat vanaf het tweede kind ten laste."

Deze verantwoording wordt het best geïntegreerd in het verslag aan de Koning.

6. Bij de in artikel 1, 2°, van het ontwerp, beoogde vervanging van bedragen dient erop te worden toegezien dat wordt uitgegaan van de actueel geldende bedragen zoals die worden vermeld in de vijfde zin van artikel 64, § 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 21 december 1967. De vraag is of er wat dat betreft voldoende rekening is gehouden met de aanpassingen van de betrokken bedragen bij artikel 1 van het ministerieel besluit van 13 december 2021 'tot aanpassing van de jaarbedragen bedoeld in artikel 64, § 2 en 3, van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers'.

19 JANVIER 2023. — Arrêté royal modifiant l'article 64 de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, relatif au cumul d'une pension de survie dans le régime des travailleurs salariés avec des revenus professionnels

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, l'article 25, alinéa 1er, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 21 janvier 2003;

Vu l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés;

Vu l'avis du Comité de gestion du Service fédéral des Pensions, donné le 1er décembre 2022;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 10 novembre 2022;

Vu l'accord de la Secrétaire d'Etat au Budget, donné le 23 novembre 2022;

Vu l'avis n° 72.630/1 du Conseil d'Etat, donné le 23 décembre 2022, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973;

Sur la proposition de la Ministre des Pensions et de l'avis des Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. A l'article 64, § 3, alinéa 2, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, modifié par les arrêtés royaux du 3 juillet 2014 et du 7 juillet 2022, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans la quatrième phrase, les mots « au 1er janvier de l'année concernée » sont remplacés par les mots « dans le courant de l'année civile concernée »;

2° dans la cinquième phrase, les mots « majorés respectivement de 4.406,40 EUR et 3.525,12 EUR » sont remplacés par les mots « majorés respectivement de 8.812,80 EUR et 7.050,24 EUR, pour un enfant à charge, et de 4.406,40 EUR et 3.525,12 EUR en plus, par enfant à charge supplémentaire ».

Art. 2. Le présent arrêté entre en vigueur le 1er janvier 2023.

Art. 3. Le ministre qui a les Pensions dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 19 janvier 2023.

PHILIPPE

Par le Roi :
La Ministre des Pensions,
K. LALIEUX

—
Note

[1] Les plafonds de cumul majorés s'appliquent également aux bénéficiaires d'une ou de plusieurs pensions de survie de moins de 65 ans, en ce qui concerne l'année civile au cours de laquelle la pension de retraite prend cours (article 64, § 2, D, de l'arrêté royal du 21 décembre 1967).

[2] C.E., 14 juin 2021, n° 250.892, Heyens et cons., cons. 13.3, et renvois à la jurisprudence qui y figurent.

19 JANUARI 2023. — Koninklijk besluit tot wijziging van artikel 64 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, betreffende de cumulatie van een overlevingspensioen in de werknemersregeling met beroepsinkomsten

FILIP, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, artikel 25, eerste lid, laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 21 januari 2003;

Gelet op het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers;

Gelet op het advies van het Beheerscomité van de Federale Pensioendienst, gegeven op 1 december 2022;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 10 november 2022;

Gelet op de akkoordbevinding van de Staatssecretaris voor Begroting, d.d. 23 november 2022;

Gelet op het advies nr. 72.630/1 van de Raad van State, gegeven op 23 december 2022, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op de voordracht van de Minister van Pensioenen en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. In artikel 64, § 3, tweede lid, van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 3 juli 2014 en 7 juli 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de vierde zin worden de woorden "op 1 januari van het beschouwde jaar" vervangen door de woorden "in de loop van het beschouwde kalenderjaar";

2° in de vijfde zin worden de woorden "verhoogd met respectievelijk 4.406,40 EUR en 3.525,12 EUR" vervangen door de woorden "verhoogd met respectievelijk 8.812,80 EUR en 7.050,24 EUR voor één kind ten laste en bijkomend met 4.406,40 EUR en 3.525,12 EUR per bijkomend kind ten laste".

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2023.

Art. 3. De minister bevoegd voor Pensioenen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 19 januari 2023.

FILIP

Van Koningswege :
De Minister van Pensioenen,
K. LALIEUX

—
Nota

[1] De verhoogde cumulatiefondsen gelden ook voor de gerechtigde op een of meer overlevingspensioenen jonger dan 65 jaar, wat betreft het kalenderjaar waarin het rustpensioen ingaat (artikel 64, § 2, D, van het koninklijk besluit van 21 december 1967).

[2] RvS 14 juni 2021, nr. 250.892, Heyens en cons., overw. 13.3, en verwijzingen naar rechtspraak aldaar.